

Újabb Jeremie-akták: Hernádi szexpartner-keresős üzletén kiakadt az EU, Tomborék befektetését vizsgálja a NAV

Szabó András 2017.04.12. 1 hozzászólás Szerkesztés

Van egy jó sztorid? Írj nekünk: info@direkt36.hu

Amikor tavaly ősszel a Forbes közölt egy cikket egy uniós támogatási program visszasságairól, Csepreghy Nándor, az uniós forrásokért felelős Miniszterelnökség miniszterhelyettese az **ATV-ben** határozottan visszautasította, hogy bármiféle visszaélés történhetett volna. „Ami a sajtóból eddig kiderült, az elvi síkon lehetetlen” – mondta, és védelmébe vette a Jeremie néven ismert, induló vállalkozások megsegítését célzó programot.

Közben azonban az európai uniós hatóságok már több mint egy évvel korábban jelezték a magyar kormányoknak, hogy súlyos szabálytalanságok történtek a Jeremie végrehajtása során. Egy **márciusi cikkünkben** már beszámoltunk róla, hogy ezek miatt az Európai Bizottság több milliárd forintos büntetést is kiszabott,

most pedig további részleteket közlünk a vizsgálati anyagból, és a dokumentum fontosabb részeit nyilvánosságra is hozzuk.

Az uniós ellenőrök kifogásolták például azt, hogy Hernádi Zsolt Mol-vezér alapkezelője egy szexpartner-kereső oldalakkal foglalkozó vállalkozást támogatott uniós források felhasználásával. Több problémát találtak egy olyan alapnál is, amelynek egyik résztulajdonosa Orbán Viktor korábbi tanácsadója, Tombor András. A magyar hatóságok közölték, hogy ennek az alapnak az ügyében egy büntetőeljárás is folyamatban van.

A dokumentumból kiderül az is, hogy a brüsszeli hatóságok kifogásolták azt, hogy a pénzek szétszétására olyan cégeket választottak ki a magyar hatóságok, amelyek „egy bizonyos befektetői körhöz” tartoztak. Nem nevezték meg, hogy kiket értenek ez alatt, de a nyertes cégek között számos olyan van, amely jó kormányzati kapcsolatairól ismert üzletemberek – Hernádi és Tombor mellett például a miniszterelnökkel baráti viszonyban álló Garancsi István – érdekeltiségébe tartoznak.

A Bizottság azért is kritizálta a magyar hatóságokat, mert nem ellenőrizték kellő hatékonysággal a források felhasználását, és kifogásolták azt is, hogy olyan cégek is kaphattak támogatást, amelyek a működési helyük alapján nem is részesülhettek volna belőle.

A programot kormányzati szinten felügyelő Nemzetgazdasági Minisztérium néhány kritikával nem értett egyet, nagy részüket azonban elfogadta, és a Bizottság kifogásainak megfelelően fejlesztette az ellenőrzési rendszert. A Miniszterelnökség sajtóosztálya azt közölte, hogy Csepreghy az interjú időpontjában nem ismerte az uniós jelentést. Ezt cikkünk megjelenése után azzal egészítették ki, hogy Csepreghy tavaly, egy másik interjúban már jelezte, hogy vizsgálták és problémákat is találtak a Tombor résztulajdonában álló alapnál. Az Európai Bizottság arra hivatkozva nem válaszolt a kérdéseinkre, hogy a programot még jelenleg is vizsgálják.

Kedveztek néhány befektetőnek

Az EU a Jeremie programot 2009-ben indította el Magyarországon. A 130 milliárd forintnyi forrást 28 alap osztja szét különböző vállalkozásoknak. Az alapokat a kormányzati pályázatokkal kiválasztott magánbefektetők működtetik, nekik vállalniuk kellett, hogy 70 százalék uniós forrás mellé 30 százalék önrésszel is beszállnak. A kihelyezett forrásokat vissza kell fizetni: ha az alap nyereségesen száll ki a korábban támogatott startupból, akkor a haszon nagyobb része a magánbefektetőt illeti, ha kisebb veszteséggel zárul az üzlet, azt lenyeli az EU.

Több újságcikk is foglalkozott már a program visszásságaival. Hernádi Zsolt Mol elnök-vezérigazgató és Garancsi István alapjainak ellentmondásos működéséről a [Direkt36 is közölt cikkeket](#). Számos problémát találtak a Bizottság ellenőrei is, akik még 2014 őszén vizsgálták a programot, megállapításait pedig 2015 elején összegezték a jelentéstervezetnek nevezett, húszoldalas dokumentumban. A vizsgálati anyagban szerepel, hogy azért hívják tervezetnek, mert ez a bizottsági ellenőrök megállapításait tartalmazza, de a „nemzeti hatóságoktól kapott észrevételek és további információk fényében ezek még módosulhatnak”.

A Bizottság bírálta a pénzosztó alapkezelők kiválasztásának folyamatát. Nehezményezték, hogy a magyar állam a szigorúbb, kötöttebb bírálati szabályokat alkalmazó közbeszerzés helyett egy lazább pályázati eljárással választotta ki a győzteseket.

Megállapították, hogy a pályáztatás során a határidők több esetben is túlzottan rövidek voltak, előfordult, hogy mindössze 10, illetve 15 napot hagytak a jelentkezőknek. A rövid határidők azt eredményezték, hogy a „Magyarországon alkalmazott rendszer diszkriminálja azokat az alapkezelő társaságokat, melyek nem bizonyos befektetői csoportok tulajdonában állnak, illetve nem kapcsolódnak szorosan azokhoz” – írták a Bizottság ellenőrei.

A dokumentum nem részletezte, hogy kik állnak ezen „bizonyos befektetői csoportok” mögött, de a négy pályázati kör közül hármat az Orbán-kormány bonyolított le 2012 és 2013 között, és ezeken többször is a kormányhoz kötődő emberek nyertek. A miniszterelnökkel jó viszonyt ápoló Hernádin és Garancsin kívül a győztesek közé tartozott például a bedőléséig jó kormányzati kapcsolatokat ápoló Quaestor-csoport, a Fideszhez korábban közel álló Töröcskei István bankvezér munkatársai, és a Századvégnél korábban vezető szerepet betöltő Heim Péter. Nyert azonban a kormány egyes politikusaival többször konfliktusba került Csányi Sándor OTP-vezér is, és a kiválasztottak között voltak szakmai befektetők is.

Kétféle pontszám

A kiválasztási folyamatra panaszkodott a Direkt36-nak az egyik vesztes pályázó is, aki a 2012-es pályázatban vett részt. Az üzletember azt mesélte, hogy az eredményhirdetés után a munkatársai elmentek az iratbetekintésre, ekkor derült ki, hogy hiába kaptak szinte maximális pontszámot az írásbelire, a szóbeli meghallgatáson lepontozták őket. Utóbbi döntést a pályázatokat elbíráló, az uniós források elosztásért akkor felelős Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) nem indokolta meg.

A névtelenséget kérő forrás hozzátette: az iratbetekintés során véletlenül más pályázati értékelésekbe is bele tudtak nézni. Azt látták, hogy akik győztek, azok rendszerint ugyanannyi, magas pontot kaptak a szóbelire, akik veszítettek, azok egymáshoz hasonlóan alacsony pontszámot kaptak. „Csak kétféle pontszám volt, a magas és az alacsony” – fogalmazott. A döntés miatt panaszt tettek ugyan, de a várhatóan hosszú évekig elnyúló pereskedésbe már nem fogtak bele.

A Bizottság a pályáztatási gyakorlatot látva felszólította a magyar hatóságokat, hogy a jövőben az alapkezelőket versenyalapú és transzparens módon válasszák ki és hagyjanak elegendő időt az ajánlatok benyújtására. Részben ezen problémák miatt 10 százalékos – összesen 4,3 milliárd forintos – pénzügyi korrekciót, vagyis büntetést javasoltak, amelyet a magyar hatóságok elfogadtak. A pénzt ténylegesen nem kellett visszaadni Brüsszelnek, a Jeremie program egy másik részében felhasználhatták.

A Nemzetgazdasági Minisztérium (amely később átvette az NFÜ szerepét a program lebonyolításában) megkeresésünkre azt írta: nem ismerik a Bizottság azon kritikáit, amelyek a „bizonyos befektetői csoportok” előnyben részesítéséről szólnak. A tárca szerint az alapkezelőket korábban is „nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes pályázattal” választottak ki. Tagadták, hogy pályázatokon csak magas és alacsony pontszámok lettek volna. A rövid határidőkről azt írták, hogy a pályázatok feltételei hasonlóak voltak, így „a pályázók a korábbi kiírások alapján felkészültek a pályázati anyagok beadására” szerintük „ez nem jelentett versenyhátrányt”. Az általunk megkérdezett, régóta erre a piacra szakosodott alapkezelők azonban azt mondták, hiába egyeztek az egymás után kiírt pályázatok feltételei, az még nem teszi egyszerűbbé a pályázatra való felkészülést. Ahogy az egyikük fogalmazott, „nem lehet úgy kimenni a piacra forrást gyűjteni, hogy lehet, hogy lesz egy hasonló pályázat, de az is lehet, hogy variálnak rajta”.

Rossz helyen, rossz célra

A Bizottság munkatársai három alapkezelő tevékenységét vizsgálták meg alaposabban a 2015-ös jelentéshez. A Hernádi tulajdonában álló Gran ellenőrzését a Bizottság, hogy ez az alapkezelő egyike volt azoknak, amelyek az utolsó, negyedik pályázati körben jutottak forrásokhoz. A miniszterelnök korábbi tanácsadójához, Tombor Andráshoz köthető Morandót, illetve a szakmai befektetők által működtetett Primus Capitalt azért vizsgálták, mert a Bizottság szerint egy-egy startup támogatására ezek költötték a legnagyobb összegeket.

A három alap tíz befektetése közül négy esetében azt állapították meg, hogy azok jellemzően a program céljaival ellentétes helyszínen valósultak meg. A négy

cégek hiába volt a székhelye vidéken, valójában a közép-magyarországi régióban (ami a fővárost és Pest megyét jelenti) működtek, így a program szabályai szerint nem kaphattak volna támogatást. Az EU annak ellenére ragaszkodott ehhez a kikötéshez, hogy innovatív fejlesztéseket valóban nehéz úgy végezni, hogy egy cég ne tegye be a lábát Közép-Magyarországra, a cél azonban az volt, hogy a fejletlenebb régiókban jöjjenek létre új munkahelyek.

A kifogásolt cégek közé tartozott a Hernádiék által támogatott, szexpartner- és társkereső oldalakat működtető Dating Central Europe, a Tomborék által tőkéhez juttatott Netfone Invest nevű vállalkozás, illetve a Primus portfóliójába tartozó szoftverfejlesztő iCatapult. A Bizottság a 4,3 milliárd forintos büntetést (az alapkezelők kiválasztásánál talált problémák mellett) ezeknek a támogatásoknak a szabálytalanságával indokolta. A büntetéssel a magyar kormány is egyetértett, az alapkezelők figyelmét egy külön levélben hívták fel a szabályok betartására.

A Dating Central Europe támogatását a Bizottság etikai okok miatt is problémásnak találta, mert nem értettek egyet azzal, hogy a cég uniós forrásokból fedezte a szexpartnerkereső oldalak vásárlását. A Bizottság többek között olyan honlapok megvásárlását nehezményezte, mint a szexrandi.hu vagy vidéki-sexpartner.hu.

A Bizottság megkérte a Magyar Fejlesztési Bankot (amelyen keresztül az uniós források érkeztek), hogy Hernádiéktól követelje a szexpartnerkereső honlapok eltávolítását. A NGM szerint az ügyben még jelenleg is egyeztetnek a Bizottsággal, a szexpartnerkereső oldalakat így továbbra is a Dating Central Europe üzemelteti. Hernádi alapkezelője nem válaszolt az írásban feltett kérdéseinkre.

Büntetőügy lett az egyik támogatásból

Az internet- és telefonszolgáltató Netfone csoportnál pénzügyi problémákat találtak az ellenőrök. A Bizottság szerint a Morando több forrást juttatott a cégcsoport tagjainak, mint amit a szabályok megengednek. A Bizottság ellenőrei problémának nevezték azt is, hogy az egyik támogatott cég két vállalkozásnak is olyan szolgáltatásokért fizetett, amelyek a számlák leírása alapján megegyeztek egymással. A pénzt megkapó két cég ráadásul több szálon is kötődött egymáshoz az ellenőrök szerint. Több mint 170 millió forintért pedig szoftvert vettek egy ismeretlen tulajdonosi hátterű hongkongi cégtől, amelyről az ellenőröknek nem sikerült megállapítani, hogy „a társaság valóban ilyen nagy értékű szoftverek fejlesztésével vagy akár kiskereskedelmi értékesítésével foglalkozna”.

A NGM szerint a cégcsoport támogatása miatt büntetőeljárás indult, az ügygel a NAV bünyügyi főigazgatósága foglalkozik. A minisztérium hozzátette: források jogosulatlan felhasználása miatt a teljes, több száz milliárd forintos tőkét vissza kell

fizetni. Az adóhatóság megkeresésünkre nem árult el részleteket az ügyről. A Morando azt közölte, tudnak a büntetőeljárásról, az ügy állásáról azonban nincs információjuk. Az NGM állításával szemben azt közölték, hogy a Morandóval és a Netfone-nal szemben „visszafizetési kötelezettség nem keletkezett”. A konkrét kérdéseinkre arra hivatkozva nem válaszolták, hogy azok szerintük üzleti titkot tartalmaznak. Hozzáadták, a jogszabályok betartásával működnek, a Netfone pedig egyike azon szolgáltatóknak, amelyek teljes értékű mobil és vezetékes szolgáltatást képesek nyújtani. Megkerestük a Netfone-t is, a válaszuk szinte szóról szóra megegyezett a Morandoéval.

A szintén vizsgált Primus Capital azt közölte, hogy az általuk támogatott vállalkozások eleget tesznek a Jeremie program szabályainak, nem értesültek arról, hogy bármi problémát találtak volna náluk.

Van még hova fejlődni

A Bizottság jelentése hosszan részletezi a magyar hatóságok hibáit is. A dokumentum szerint a támogatott cégeknél egyáltalán nem végeztek helyszíni ellenőrzéseket. Az ellenőrzési eredményeket a hatóságok nem rögzítették olyan formában, ami megkönnyítette volna az egyes információk visszakeresését. A magyar hatóságok nem tartották nyilván, hogy egy-egy startup megfelelően fizeti-e a korábban megítélt hitel törlesztőrészleteit. „A Bizottság úgy értékeli, hogy van még hová fejlődni a megvalósuló kockázatitőke-befektetések figyelemmel kísérésének javítása terén” – összegezték a kritikákat.

Az NGM azt közölte, hogy fejlesztették az ellenőrzési rendszert, már a startupoknál is végeznek ellenőrzéseket, az informatikai rendszerek fejlesztése pedig már a Bizottság ellenőrzése idején elkezdődött. Válaszukban a felelősség egy részét áttolták az alapkezelő cégekre, a minisztérium szerint ugyanis ők már az ellenőrzési rendszer megerősítése előtt is pontosan tudták, hogy mi történik az általuk támogatott startupoknál.